

SV

SV

SV

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 12.5.2010
KOM(2010) 250 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH
REGIONKOMMITTÉN**

Förstärkt samordning av den ekonomiska politiken

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH REGIONKOMMITTÉN

Förstärkt samordning av den ekonomiska politiken

Styrningen och samordningen av den ekonomiska politiken i euroområdet måste förstärkas. Detta kommer att innebära både en fördjupning och breddning av ekonomiska övervakningsmodeller för att vägleda finanspolitiken över konjunkturcykeln och samtidigt långsiktigt hantera skillnader i tillväxt, inflation och konkurrenskraft. (Meddelande från kommissionen om EMU@10 - Framsteg och utmaningar efter 10 år av den ekonomiska och monetära unionen – av den 7 maj 2008 – IP/08/16)

I. INLEDNING

Den globala ekonomiska krisen har ställt de gällande mekanismerna för samordningen av den ekonomiska politiken i Europeiska unionen i fråga och blottlagt svagheter. Den ekonomiska och monetära unionens funktion har kommit under särskilt tryck på grund av tidigare dålig efterlevnad av underliggande regler och principer. De befintliga övervakningsprocedurerna har inte varit tillräckligt heltäckande. I detta meddelande föreslås åtgärder som bör vidtas på kort sikt, grundade på fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, för att avhjälpa situationen.

Den ekonomiska kris som vi nyligen genomlevt saknar motstycke under vår generation. De stadiga förbättringar i ekonomisk tillväxt och skapande av nya arbetstillfällen som konstaterats under det gångna decenniet har raderats ut och krisen har blottlagt en del grundläggande svagheter i vår ekonomi. De obalanser i de offentliga finanserna och de makroekonomiska obalanser som byggts upp under de år som föregick krisen gjorde EU:s ekonomi sårbar när den globala finansiella krisen bröt ut och ekonomin gick in i en lågkonjunktur. Våra offentliga finanser har påverkats kraftigt med underskott på i genomsnitt 7 % av BNP och skuldnivåer på över 80 % av BNP, betydligt över de referensvärden på 3 % respektive 60 % av BNP som fastställs i fördraget.

En hög offentlig skuldnivå kan inte fortsätta i det oändliga. Det fortsatta arbetet med den strategi för Europa 2020 som Europeiska rådet enades i mars om måste grundas på en trovärdig exitstrategi. EU står inför stora utmaningar under de kommande åren – att förena behovet av att konsolidera de offentliga finanserna och samtidigt höja den uthålliga tillväxtnivån. Stabilitets- och tillväxtpakten erbjuder det rätta ramverket för att ta sig ur krisen på ett ordnat sätt. För att stödja EU:s ekonomiska tillväxtpotential och våra sociala modellers hållbarhet ställer konsolideringen av de offentliga finanserna krav på prioriteringar och svåra val: Samordning på EU-nivå kommer att vara avgörande för att lösa denna uppgift och hjälpa till att hantera externa effekter.

Den aktuella finansiella krisen och påfrestningar på den finansiella stabiliteten i Europa har tydligare än någonsin understrukit hur ömsesidigt beroende ekonomierna i EU är, särskilt inom euroområdet. Medlemsstaterna stärktes av att utgöra en del av EU, med dess stora inre marknad med 500 miljoner människor och en gemensam valuta för sexton av medlemsstaterna. Befintliga samordningsinstrument och -metoder gjorde det möjligt för EU att samla sina återhämtningsansträngningar och rida ut stormen på ett sätt som ingen medlemsstat skulle ha klarat av på egen hand. Den senaste tidens erfarenheter har emellertid

också påvisat brister och svagheter i det befintliga systemet, understrukit behovet av starkare och tidigare politisk samordning, ytterligare förebyggande mekanismer och korrigeringsmekanismer samt en krishanteringsfacilitet för medlemsstaterna i euroområdet.

Skyndsamma åtgärder har vidtagits för att hantera de omedelbara behoven till följd av den kris som kulminerade den 9 maj. Ekofinrådet beslöt då på ett extrainkallat möte, på grundval av ett förslag från kommissionen, att upprätta en europeisk stabiliseringsmekanism och enades om ett kraftfullt åtagande för att påskynda konsolideringen av de offentliga finanserna där så krävs. Lärdomar bör dras och åtgärder vidtas för att stärka EU:s system för ekonomisk styrning i framtiden. I detta meddelande beskriver kommissionen en strategi i tre delar för att förstärka samordningen av den ekonomiska politiken. De flesta förslagen rör hela EU, men en mer ambitiös strategi förslås för euroområdet, på grundval av artikel 136 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

I meddelandet betonas att det finns anledning att fullt ut använda de i fördraget tillgängliga övervakningsinstrumenten. Om så krävs bör de befintliga instrumenten modifieras och kompletteras. I meddelandet uppmanas till förstärkt efterlevnad av stabilitets- och tillväxtpakten och en utvidgning av övervakningen till att även omfatta makroekonomiska obalanser. I detta syfte föreslås att en s. k. europeisk termin för samordningen av den ekonomiska politiken inrättas så att medlemsstaterna kan dra nytta av tidig samordning på europeisk nivå när de utarbetar sina nationella stabilitets- och konvergensprogram liksom sina nationella budgetar och nationella reformprogram. I meddelandet anges slutligen de principer som ett stabilt krishanteringsramverk för medlemsstaterna i euroområdet bör bygga på.

Dessa är genomgripande och nödvändiga idéer som kommissionen vill ha medlemsstaternas, Europaparlamentets och intressenters synpunkter på. Kommissionen kommer under de närmaste månaderna att lägga fram lagstiftningsförslag för att genomföra dessa idéer.

II. DEN GLOBALA FINANSIELLA KRISEN HAR BLOTTLAGT OCH FÖRSTÄRKT DE UTMANINGAR SOM DEN EUROPEISKA EKONOMIN STÅR INFÖR.

Den offentliga skuldsättningen reducerades inte i tillräcklig utsträckning under det gångna decenniet. Det saknades ett tillräckligt åtagande för att konsolidera de offentliga finanserna, särskilt i goda ekonomiska tider. I vissa medlemsstater stärktes de offentliga intäkterna tillfälligt genom skatteintensiv verksamhet, pådriven av en ohållbar hausse i bostads- och byggsektorn och i den finansiella tjänstesektorn. Alla dessa makroekonomiska obalanser skapade bubblor som nu spruckit och vänts i kraftiga nedgångar, skatteinkomsterna i de berörda medlemsstaterna har minskat dramatiskt och avslöjat en mycket svagare underliggande ställning i de offentliga finanserna än väntat. De offentliga budgetarna i Europeiska unionen har utvecklats från en ställning med nära balans (-0,8 % av BNP i EU och -0,6 % i euroområdet) 2007 till ett väntat underskott på närmare 7 % av BNP för 2010. Den offentliga skulden fortsätter att stiga. Enligt de senaste prognoserna från kommissionen kommer den offentliga skulden att nå upp till 84 % av BNP 2011 (88 % i euroområdet) och omintetgöra tjugofem års konsolideringsansträngningar. Stora ansvarsförbindelser i samband med finansiella räddningspaket, som uppgår till motsvarande 25 procentenheter av BNP i EU, utgör en ytterligare källa till oro förutom den långvariga utmaning för de offentliga finanserna som den åldrande befolkningen innebär.

Andra makroekonomiska och finansiella obalanser har gjort särskilt euroländerna än mer sårbara. Ihållande skillnader i konkurrenskraft och makroekonomiska obalanser inom

eurområdet innebär en risk för den ekonomiska och monetära unionens funktion. Under de år som föregick krisen medverkade låga finansieringskostnader till att resurser gick till fel saker, oftast lågproduktiva användningar, vilket ledde till ohållbara konsumtionsnivåer, fastighetsbubblor och en ständigt ökande både extern och inhemsk skuldsättning i vissa medlemsstater. Konkurrenskraftsgapet nådde sin högsta nivå strax före krisen. Från ett jämviktsläge 1999 ökade bytesbalansöverskottet i eurområdets länder med överskott stadigt och nådde 7,7 % av BNP 2007, samtidigt som de ackumulerade underskotten i länderna med underskott ökade från 3,5 % av BNP 1999 till 9,7 % 2007¹. Den ekonomiska och finansiella krisen har utlöst en partiell omfördelning av bytesbalanssaldon. Men denna omfördelning är endast delvis strukturell. Det krävs en radikal omläggning av den ekonomiska politiken för att åstadkomma en nödvändig korrigerande av kostnader och löner, nödvändiga strukturella reformer och en nödvändig omfördelning av arbetskraft och kapital.

Den exceptionella situationen i Grekland med en släpphänt finanspolitik, otillräcklig reaktion på växande obalanser, strukturella svagheter och felaktig statistikrapportering ledde till en nationell skuldkris utan tidigare motstycke. Den underliggande situationen för de offentliga finanserna avslöjades brutalt, delvis som ett resultat av tidigare felaktig statistikrapportering, men i själva verket i huvudsak följden av en olämplig finanspolitik. Samtidigt som uppkomsten av denna situation delvis möjliggjordes på grund av brister i det befintliga ekonomiska övervakningsramverket, belyses tydligt vikten av att reglerna verkligen följs. Ställda inför en exceptionell nationell skuldkris, för vilken eurområdet saknade botemedel, enades medlemsstaterna om ett åtgärdsprogram för att bevara finansiell stabilitet i Europa². Detta meddelande är avsett att entydigt stärka vår övervakningsmekanism för att förhindra att en medlemsstat hamnar i en sådan situation igen. Krisen understryker samtidigt behovet av lämpliga redskap för att hantera en situation som hotar eurområdets finansiella stabilitet.

III. FÖRSTÄRKT SAMORDNING AV DEN EKONOMISKA POLITIKEN

III.1. Att förstärka efterlevnaden av stabilitets- och tillväxtpakten och fördjupa den finanspolitiska samordningen

Stabilitets- och tillväxtpaktens regler och principer är relevanta och giltiga. Trots det underlät medlemsstaterna att bygga upp lämpliga buffertar i goda tider. Att stärka budgetövervakningens preventiva aspekt måste ingå som en integrerad del av en närmare samordning av den ekonomiska politiken. Efterlevnaden av reglerna måste också förbättras och ökad tonvikt måste läggas på de offentliga finansernas hållbarhet.

Utarbetandet och bedömningen av stabilitets- och konvergensprogrammen utgör kärnan i det förebyggande arbetet inom paktens ram. Dess effekt och genomslagskraft bör beslutsamt förstärkas genom att man ökar betydelsen av förhandsgranskning i processen och inför mer kännbara sanktionsmöjligheter. Den förstnämnda aspekten behandlas nedan (i avsnitt III.3) genom införandet av en ”europaisk termin”. Den sistnämnda aspekten kan gälla exempelvis möjligheten att förelägga om räntebärande depositioner om en medlemsstat för en olämplig finanspolitik som innebär att medlemsstaten gör otillräckliga framsteg mot att uppnå

---

¹ De bytesbalansöverskott som här rapporteras avser Tysklands, Luxemburgs, Nederländernas, Österrikes och Finlands sammanlagda överskott. Bytesbalansunderskottskvoterna avspeglar de sammanlagda underskotten för Irland, Grekland, Spanien, Cypern och Portugal.

² Ekofin-rådets slutsatser av den 9 maj 2010.

sitt medelfristiga mål för de offentliga finanserna i goda ekonomiska tider. Detta kommer att kräva en förändring av sekundärrätten.

Nationella finanspolitiska ramverk bör införas som på ett bättre sätt avspeglar prioriteringarna i EU:s övervakning av de offentliga finanserna. Medlemsstaterna bör uppmuntras att integrera fördragets mål om sunda offentliga finanser i sin nationella lagstiftning. Ett nationellt finanspolitiskt ramverk utgörs av de beståndsdelar som lägger grunden för den nationella finanspolitiska styrningen, dvs. den landsspecifika institutionella politik inom vilken finanspolitiken utformas på nationell nivå. För att ge konkret innebörd åt komplementariteten mellan de finanspolitiska ramverken på EU-nivå och motsvarande ramverk på nationell nivå skulle medlemsstaternas skyldighet enligt protokoll nr 12 i EUF-fördraget att införa budgetförfaranden som säkerställer förenlighet med deras fördragsenliga skyldigheter vad gäller budgetdisciplin kunna specificeras genom rättsligt bindande instrument. I sådana instrument skulle exempelvis krav kunna ställas på nationella ramverk som avser fleråriga budgetförfaranden för att säkerställa att de medelfristiga målen för de offentliga finanserna uppnås.

Förfarandet vid alltför stora underskott utgör hörnstenen i stabilitets- och tillväxtpaktens korrigerande aspekt. Samtidigt är det så att den korrigerande aspekten i förfarandet vid alltför stora underskott aktiveras alltför sent för att ge medlemsstater de rätta incitamenten att ta itu med de framväxande obalanserna i de offentliga finanserna. Förfarandet vid alltför stora underskott kan fås att fungera bättre genom att förfarandena påskyndas, särskilt med avseende på medlemsstater som upprepat bryter mot pakten. Detta kommer att kräva en ändring av sekundärrätten.

Den offentliga skuldsättningen och hållbarheten i de offentliga finanserna bör ställas i förgrunden. Den senaste tidens händelser har satt fokus på inte bara hur sårbara medlemsstater blir om de har en mycket stor skuldbörda att förvalta, utan även på de potentiella negativa gränsöverskridande återverkningarna. Hög skuldsättning försämrar tillväxtutsikterna på medellång och lång sikt och fråntar regeringar möjligheten att föra en trovärdig konjunkturöverbyggande finanspolitik när det behövs som bäst. Detta gäller särskilt med tanke på de växande hot som påverkar hållbarheten i de offentliga finanserna, inklusive de hot som sammanhänger med den senaste tidens bankräddningspaket liksom hoten till följd av de åldrande befolkningarna.

Skuldkriteriet i förfarandet vid alltför stora underskott bör tillämpas på ett verkningsfullt sätt. Förfarandet vid alltför stora underskott bör på ett bättre sätt beakta samspelet mellan skuld och underskott för att säkerställa att medlemsstaterna bedriver en omdömesgill finanspolitik. Medlemsstater med skuldkvoter som överstiger 60 % av BNP bör bli föremål för förfarandet vid alltför stora underskott om skuldminskningen under en given period inte når upp till ett lämpligt riktmärke. Kommissionen och rådet skulle särskilt behöva bedöma huruvida budgetunderskottet är förenligt med en fortlöpande och väsentlig minskning av den offentliga skulden. Finanspolitiska risker som härrör från explicita och implicita skuldförpliktelser bör tas med i beräkningen som en relevant faktor. På motsvarande sätt bör upphävandet av förfarandet vid alltför stora underskott för medlemsstater med en offentlig skuld som överstiger riktvärdet 60 % av BNP kopplas till en bedömning av beräknad skuldutveckling och beräknade risker. Detta synsätt är fullt förenligt med artikel 126 i EUF-fördraget men skulle kräva vissa förändringar i sekundärlagstiftning.

För att säkerställa bättre efterlevnad av stabilitets- och tillväxtpaktens regler bör användningen av EU-budgeten bättre uppmärksammas. För närvarande övervägs ett tillfälligt upphävande av finansiering från sammanhållningsfonden, som endast ett begränsat

antal medlemsstater är berättigade till, först på ett sent stadium i förfarandet vid alltför stora underskott (artikel 126.8 i EUF-fördraget).

En bredare och mer rättidig användning av EU-budgetmedel som incitament till regelefterlevnad bör beaktas när beslut om nästkommande budgetram utarbetas. Målet bör vara att upprätta rättvisa, rättidiga och effektiva incitament för att följa stabilitets- och tillväxtpaktens regler. Villkorliga krav bör oftare förekomma och medlemsstaterna bör uppmanas att omfördela medel för att förbättra de offentliga finansernas kvalitet sedan det väl har fastställts att det föreligger ett alltför stort underskott (enligt artikel 126.6 i EUF-fördraget).

Sammanhållningspolitiken bör få en tydligare roll när det gäller att stödja medlemsstaternas åtgärder för att komma tillrätta med strukturella svagheter och konkurrenskraftsproblem. Den kommande femte sammanhållningsrapporten kommer att innehålla förslag om detta, särskilt förslag om att stärka de offentliga förvaltningarnas institutionella kapacitet och effektivitet.

Under den rådande finansiella krisen bör en mer strikt och regelbaserad tillämpning av den befintliga klausulen om tillfälligt upphävande av åtaganden inom ramen för sammanhållningsfonden göras vid fall av upprepade överträdelser av paktens regler.

De befintliga mekanismerna i stabilitets- och tillväxtpakten måste fås att fungera bättre

- Bedömningarna av stabilitets- och konvergensprogrammen måste bli mer effektiva genom bättre förhandssamordning
- De nationella finanspolitiska ramverken bör bättre avspegla prioriteringarna i EU:s övervakning av de offentliga finanserna

Det är nödvändigt att komma tillrätta med den höga offentliga skuldsättningen och säkerställa långsiktigt hållbara offentliga finanser

- Fördragets skuldkriterium bör ges en mer framskjuten plats
- Samspelet mellan skuld och underskott bör beaktas bättre

Bättre incitament och sanktioner för att se till att stabilitets- och tillväxtpaktens regler efterlevs

- Räntebärande depositioner i händelse av olämplig finanspolitik
- En mer strikt och villkorad användning av EU-medel för att säkerställa en bättre efterlevnad av stabilitets- och tillväxtpaktens regler
- Upprepade överträdelser av paktens regler bör föranleda en snabbare reaktion och striktare tillämpning av sammanhållningsförfordningen

III.2. Mot en bredare övervakning av den makroekonomiska utvecklingen och konkurrenskraftsutvecklingen inom euroområdet

I EU:s övergripande tillväxt- och sysselsättningsstrategi Europa 2020 läggs tonvikten på **de makrofinansiella och strukturella obalanserna**. I Europa 2020 beskrivs en ambitiös och heltäckande strategi för en intelligent, hållbar och inkluderande tillväxt för EU:s ekonomi. Mot bakgrund av den rådande krisen läggs i strategin ny tonvikt på att komma till rätta med Europas svagheter när det gäller att följa upp makroekonomiska och strukturella problem. Med hänsyn till att euroområdet är nära ekonomiskt och finansiellt sammanlänkat och med tanke på de effekter detta får på den gemensamma valutan, uppmanas medlemsstaterna i

Europa 2020-strategin att utveckla en särskild ram för den ekonomiska politiken i euroområdet för att hantera bredare makroekonomiska obalanser³. Följaktligen uppmanade europeiska rådet i mars 2010 kommissionen att senast juni 2010 lägga fram förslag för förstärkt samordning inom euroområdet, genom att utnyttja de nya instrument för samordning av den ekonomiska politiken som artikel 136 i EUF-fördraget erbjuder.

Ackumuleringen av stora och varaktiga makroekonomiska obalanser bland medlemsstaterna i euroområdet kan i förlängningen underminera euroområdets sammanhållning och göra det svårare för EMU att fungera smidigt. För att förhindra uppkomsten av allvarliga obalanser inom euroområdet är det därför viktigt att fördjupa analysen och utvidga den ekonomiska övervakningen utöver budgetdimensionen för att komma tillrätta med andra makroekonomiska obalanser, bland annat beträffande konkurrenskraftens utveckling och underliggande strukturella obalanser. Det föreslås att den kollegiala granskning av makroekonomiska obalanser som nu görs inom eurogruppen uppgraderas till en strukturerad övervakningsram för euroområdets medlemsstater genom tillämpning av artikel 136 i EUF-fördraget. Detta ramverk kommer att medge en djupare övervakning, ställa högre krav på samordning av den ekonomiska politiken och mer kraftfull uppföljning än vad som föreslogs inom ramen för Europa 2020-strategin för alla EU-medlemsstater. Inom ramen för EU:s finanspolitiska ramverk, som också gäller för alla EU-medlemsstater, skulle också på motsvarande sätt striktare regler tillämpas för euroområdets medlemsstater.

Övervakningen kommer att inkludera en resultattavla som kommer att visa på behovet av åtgärder. En resultattavla, som för varje land ska avspegla såväl hur utrikesställningen som ekonomin i stort utvecklas, bör definieras och regelbundet följas upp. Den skulle kunna innehålla relevanta indikatorer och bland annat avspegla hur bytesbalansen, utlandsställningen (nettoställningen gentemot omvärlden), produktiviteten, enhetsarbetskostnaderna, sysselsättningen och de reala effektiva växelkurserna liksom den offentliga skulden, kreditgivningen i den privata sektorn och tillgångspriserna utvecklas. Det förefaller särskilt viktigt att upptäcka kraftiga uppgångar i tillgångspriser och alltför snabb kredittillväxt på ett tidigt stadium för att kunna förebygga kostsamma korrigeringar av obalanser i de offentliga finanserna och i de utrikes affärerna på ett senare stadium. Denna analys skulle kunna ligga till grund för utarbetandet av rekommendationer till förebyggande och korrigerande åtgärder i de berörda medlemsstaterna.

När det gäller euroområdet avser kommissionen även göra en helhetsbedömning av hur de makroekonomiska obalanserna utvecklas och av de framtida utsikterna. Sett till euroområdet som helhet samt land för land avser kommissionen att bedöma riskerna av alla möjliga former av makroekonomiska obalanser som äventyrar euroområdets korrekta funktion. Om sådana obalanser föreligger avser kommissionen genomföra en mer djupgående analys av de underliggande risker som är förbundna med framväxande obalanser. Denna analys kommer att ligga till grund för riktlinjer för den ekonomiska politiken. Rådet, efter en omröstning i vilken endast medlemmar i euroområdet deltar, skulle uppmana den berörda medlemsstaten eller de berörda medlemsstaterna att vidta nödvändiga åtgärder för att komma till rätta med situationen. Skulle medlemsstaten i fråga inte vidta lämpliga åtgärder inom den angivna tidsramen för att korrigera den alltför stora obalansen, skulle rådet kunna skärpa övervakningen av den berörda medlemsstaten och, på förslag av kommissionen, besluta att

---

³ Kommissionen har tidigare vid upprepade tillfällen uppmanat till en fördjupad och breddad ekonomisk samordning i euroområdet, bland annat i årsrapporten 2009 om euroområdet och i 2008 års meddelande om "EMU@10: framsteg och utmaningar efter 10 år av den ekonomiska och monetära unionen".

utfärda detaljerade rekommendationer för den ekonomiska politiken i syfte att säkerställa EMU:s korrekta funktion. Där så krävs skulle kommissionen kunna utnyttja sin möjlighet att utfärda tidiga varningar direkt till en medlemsstat i euroområdet. Rekommendationer, om och när så är lämpligt, skulle också kunna riktas till euroområdet som helhet.

Förebyggande och korrigerande åtgärder kan komma att behövas på flera politikområden för att påverka de makroekonomiska obalanserna och deras underliggande strukturella orsaker. I motsats till korrigeringen av alltför stora underskott tenderar den ekonomiska politiken att endast ha en indirekt och eftersläpande effekt på utvecklingen av externa obalanser. Beroende på de specifika utmaningar ekonomin i fråga står inför skulle rekommendationerna för den ekonomiska politiken kunna gälla både finanspolitikens inkomst- och utgiftssida (inom ramen för stabilitets- och tillväxtpakten) eftersom krisen har visat att sammansättningen av de offentliga inkomsterna över tiden även utgör en viktig ledande indikator på potentiella obalanser. I detta sammanhang skulle rekommendationer kunna avse arbets-, produkt- och tjänstemarknadernas sätt att fungera i linje med de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken och sysselsättningsriktlinjerna. De bör även omfatta makroprudentiella aspekter för att förhindra och hålla tillbaka en alltför snabbt ökande kreditgivning eller en överdriven tillgångsprisutveckling, i linje med den framtida europeiska systemrisknämndens analyser.

Övervakningen av den makroekonomiska utvecklingen i euroområdet behöver förstärkas och breddas

- En ram för en förstärkt och utvidgad makroekonomisk övervakning för medlemsstaterna i euroområdet i form av en förordning grundad på artikel 136 i EUF-fördraget med utgångspunkt i Europa 2020-strategin, bör utvecklas
- En resultattavla, bestående av indikatorer som syftar till att identifiera larmtröskelvärden för allvarliga obalanser, bör tas fram
- Landsspecifika rekommendationer bör utformas
- Formella rådsrättsakter, genom omröstning i rådet bland medlemsstaterna i eurogruppen, kan användas.

III.3. En integrerad samordning av den ekonomiska politiken för EU: En ”europeisk termin”

För att uppnå en mer integrerad övervakning av den ekonomiska politiken har man inom ramen för Europa 2020-initiativet föreslagit att synkronisera bedömningen av finans- och strukturpolitiken i EU:s medlemsstater. Resultatet av en mer övergripande makroekonomisk övervakning bör även avspeglas i utformningen av finanspolitiska rekommendationer inom ramen för stabilitets- och tillväxtpakten. Särskilt framväxten av betydande makroekonomiska obalanser kan påkalla mer ambitiösa budgetmål. På motsvarande sätt kommer kommissionen att beakta relevanta synpunkter från Europeiska systemrisknämnden när den bedömer risken för allvarliga obalanser och beslutar om lämpliga ekonomisk-politiska åtgärder. Varningar och rekommendationer från Europeiska systemrisknämnden som riktas till en eller flera medlemsstat(er) kommer att betraktas som en fråga av gemensamt intresse när lämpligt kollegialt tryck utövas för att avhjälpande åtgärder vidtas. Synergier och förenlighet mellan de olika delarna av den ekonomiska övervakningen bör underlättas genom en integrerad övervakningscykel inom ramen för en europeisk termin.

Det är mer effektivt att förebygga än att korrigera. Den nuvarande ekonomiska övervakningscykeln består huvudsakligen av en bedömning i efterhand (ex-post) av hur lämplig den ekonomiska politiken har varit med hänvisning till stabilitets- och tillväxtpaktens regler och de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken. Ett förhandsgranskningsinslag, som nu saknas i övervakningen av de offentliga finanserna och den ekonomiska politiken, skulle kunna ge möjlighet att utforma genuina riktlinjer, med beaktande av den europeiska dimensionen, och se till att de därefter får genomslag i utformningen av den inhemska politiken. Utformningen av mer rättidiga landsspecifika rekommendationer skulle gynna alla aspekter av övervakningen – finanspolitiska, makrofinansiella och strukturella.

Ett system för tidig kollegial granskning av nationella budgetar skulle kunna upptäcka oförenligheter och framväxande obalanser. En förutsättning för att säkerställa rättvisande och korrekt statistik skulle vara att stärka Eurostats mandat att revidera nationell statistik i linje med aktuella förslag från kommissionen. Det är viktigt att detta förslag sätts i kraft utan dröjsmål eftersom det kommer att förbättra kvaliteten på den rapporterade offentliga finansiella statistiken. Om man på ett tidigare stadium tog itu med finansiella obalanser som är på väg att utvecklas, skulle det bli lättare att vända utvecklingen och undvika att allvarliga risker för den makroekonomiska stabiliteten och de offentliga finansernas hållbarhet uppstår. Stabilitets- och konvergensprogrammen bör läggas fram under årets första halvår snarare än mot slutet av året som nu är praxis. Den tidiga förhandsgranskningen skulle ge ledning för

utarbetandet av nästa års nationella budgetar, samtidigt som de nationella parlamentens prerogativ fullt ut respekteras.

För euroområdet bör en övergripande, horisontell bedömning av den finanspolitiska inriktningen göras på grundval av de nationella stabilitetsprogrammen och kommissionens prognoser. Särskilt uppmärksamhet bör ägnas den sammanlagda inriktningen av finanspolitiken i situationer med allvarliga ekonomiska spänningar, när betydande ekonomisk-politiska åtgärder i enskilda medlemsstater kan antas ge stora externa effekter. I händelse av uppenbara brister i budgetplanerna för det påföljande året skulle en revidering av planerna kunna rekommenderas. Eurogruppen bör ha en avgörande roll i detta nya system för förstärkt samordning och, där så krävs, kunna fatta formella beslut i enlighet med Lissabonfördraget.

En "europeisk termin" bör innesluta övervakningscykeln för budget- och strukturpolitiken. Den föreslås starta tidigt på året med en övergripande, horisontell granskning under vilken Europeiska rådet, på grundval av analyser från kommissionen, skulle kartlägga de främsta ekonomiska utmaningar som EU och euroområdet står inför och ge strategisk vägledning för den ekonomiska politiken. Medlemsstaterna skulle beakta slutsatserna av denna horisontella diskussion när de utarbetar sina stabilitets- och konvergensprogram och nationella reformprogram. Stabilitets- och konvergensprogrammen och de nationella reformprogrammen skulle offentliggöras samtidigt, så att reformernas effekter på tillväxten och de offentliga finanserna kan avspeglas i budgetstrategin och budgetmålen. Medlemsstaterna skulle också uppmanas att, med fullt beaktande av nationella bestämmelser och förfaranden, involvera sina nationella parlament innan de lägger fram stabilitets- och konvergensprogrammen och de nationella reformprogrammen för multilateral övervakning på EU-nivå. Rådet skulle, på grundval av kommissionens bedömning, därefter ge sin bedömning och vägledning vid en tidpunkt då viktiga budgetbeslut på nationell nivå fortfarande skulle vara i förberedelsestadiet. I detta sammanhang bör Europaparlamentet på ett lämpligt sätt medverka.

En "europeisk termin" för bättre förhandsintegrerad samordning av finanspolitiken

- Framläggandet av och diskussionerna om stabilitets- och konvergensprogrammen och de nationella reformprogrammen bör tidsmässigt sammanföras för att bedöma den övergripande ekonomiska situationen och bättre anpassa valet av tidpunkt till nationella budgetcykler
- Effektiva och rättidiga ekonomisk-politiska råd från Europeiska rådet och rådet bör säkerställas baserade på kommissionens bedömning

→ En effektivare, integrerad övervakning bör kunna dra full nytta av den kollegiala granskningen

III.4. Att skapa ett stabilt krishanteringsramverk för medlemsstaterna i euroområdet

Den grekiska krisen visade att det krävs ett stabilt ramverk för krishantering för euroområdets medlemsstater.

Ett finansiellt nödläge i en medlemsstat kan faktiskt äventyra den makroekonomiska stabiliteten i hela euroområdet. Krisen har tydligt visat att ett stabilt ramverk för krishantering är ett nödvändigt komplement till de övervakningsinstrument, instrument för förebyggande insatser och korrigeringsinstrument som diskuterats ovan. EU:s betalningsbalansstöd gav avgörande stöd till medlemsstater utanför euroområdet som befann

sig i ett finansiellt nödläge. Den osäkerhet som omgärdade tillgången till och villkoren för finansiellt stöd till Grekland förvärrade spridningseffekterna till andra medlemsstater och hotade den övergripande finansiella stabiliteten i euroområdet.

Tydliga och trovärdiga förfaranden för att bevilja finansiellt stöd till medlemsstater i euroområdet som befinner sig i ett allvarligt finansiellt nödläge är nödvändiga för att på medellång och lång sikt bevara den finansiella stabiliteten i euroområdet.

En ram för ett väl utformat villkorligt finansiellt stöd skulle stärka euroområdets finansiella stabilitet och samtidigt undvika moralisk risk. Kärnan i denna krislösningsmekanism för euroområdet är strikt villkorlighet och räntesatser som skapar incitament för att återgå till marknadsbaserad finansiering och samtidigt säkerställer effektiviteten i det finansiella stödet. När krisförebyggandet misslyckas och detta kan bevisas av objektiva finansieringsbehov, skulle stöd ställas till förfogande som en sista utväg för att bevara den finansiella stabiliteten i euroområdet som helhet. Det skulle kompletteras med ett detaljerat och krävande ekonomisk-politiskt program förenat med villkor som skulle säkerställa att stödperioden används till att genomföra nödvändiga korrigeringar (finanspolitiska och strukturella) för att säkerställa långsiktig solvens och underlätta för landet att snarast möjlig återgå till marknadsbaserad finansiering.

Finansiellt stöd bör ges i form av lån. Utlåning till en medlemsstat i euroområdet – till skillnad från att ta över dess skulder – strider inte mot artikel 125 i EUF-fördraget. Det ekonomisk-politiska programmet och de villkor som anges bör grundas på artikel 136 i EUF-fördraget. Erfarenheterna av EU:s betalningsbalansstöd till medlemsstater utanför euroområdet har visat att en gemensam ram, där EU emitterar skuld för att finansiera nödlån, utgör ett bra sätt att förena relativ förvaltningseffektivitet med rådets politiska översyn.

Politiska villkor måste syfta till att i första hand rätta till de underliggande obalanserna i den drabbade medlemsstaten för att säkerställa EMU:s smidiga funktion. De villkor som ställs skulle i normalfallet inbegripa en lämplig kombination av finanspolitisk konsolidering och förbättrad styrning av de offentliga finanserna inklusive skattepolitiken, stabilisering av den finansiella sektorn i den utsträckning som ett nödläge i den finansiella sektorn är kärnan till problemen i de offentliga finanserna, samt bredare ingrepp i den ekonomiska politiken för att återställa makroekonomisk stabilitet och en långsiktigt hållbar betalningsbalanssituation. Utöver budgetdimensionen bör hanteringen av de makroekonomiska obalanserna prioriteras, inklusive konkurrenskraftsutvecklingen och underliggande strukturella utmaningar. Detta kommer att ställa krav på en mer detaljerad övervakning, en mer ambitiös samordning av den ekonomiska politiken och striktare uppföljning för att säkerställa att nödvändiga strukturella reformer genomförs utan dröjsmål.

Ekofinrådet beslöt den 9 maj, på förslag av kommissionen, att upprätta en tillfällig europeisk stabiliseringsmekanism för att hantera de omedelbara behoven till följd av krisen. Detta utgjorde en del av ett större paket, som även innehöll åtaganden om finanspolitisk konsolidering där så krävs och medverkan av IMF genom dess gängse lånemöjligheter i linje med den senaste tidens europeiska program.

Denna mekanism skapades som en reaktion på de aktuella exceptionella omständigheterna och omfattar ett totalt finansiellt stöd på upp till 500 miljarder euro. Finansiellt stöd kommer att förenas med strikta villkor inom ramen för ett gemensamt EU/IMF-stöd och kommer att ges på villkor som är snarlika IMF:s. Denna mekanism kommer att finansieras genom två komplementära källor. Den första, som utgår från en rådsförordning grundad på artikel 122.2

kan frigöra upp till 60 miljarder euro. Därutöver är medlemsstaterna i euroområdet redo att genom ett mellanstatligt avtal komplettera de finansiella resurserna med hjälp av ett s. k. specialföretag ("Special Purpose Vehicle"). Detta specialföretag skulle kunna låna upp maximalt 440 miljarder euro med hjälp av finansiella garantier från de deltagande medlemsstaterna.

Denna mekanism uppfyller med råge de grundläggande principerna för en permanent stabil krislösningsmekanism. Kommissionen anser därför att högsta prioritet nu måste vara att se till att denna mekanism är helt operationell. Baserat på denna erfarenhet avser kommissionen att på medellång sikt lägga fram ett förslag till permanent krislösningsmekanism.

IV. PÅFÖLJANDE STEG

Kommissionen kommer att utveckla de reformförslag som läggs fram i detta meddelande, i linje med dess ansvar enligt fördraget. Kommissionen anser att det är viktigt att göra snabba framsteg med den reformagenda som beskrivs i detta meddelande. Det rådande ekonomiska läget kräver omedelbar handling för att genomföra de föreslagna åtgärderna som syftar till att förbättra den ekonomiska styrningen i EU och euroområdet. Den första "europeiska terminen" bör starta i början av 2011.

Kommissionen är redo att snabbt följa upp med lagförslag, inklusive ändringar av de förordningar som ligger till grund för stabilitets- och tillväxtpakten, för att förstärka förebyggandet och korrigeringen av makroekonomiska obalanser i euroområdet och för att upprätta ett mer permanent ramverk för krishantering.